

Số: /BC-UBND

Tây Sơn, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO

Tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số 6 tháng đầu năm 2023 trên địa bàn huyện Tây Sơn

Theo đề nghị của Ban Dân tộc tỉnh tại Công văn số 298/BDT-TTB ngày 31/5/2023 về việc báo cáo kết quả thực hiện và tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số 6 tháng đầu năm 2023, UBND huyện Tây Sơn báo cáo cụ thể như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Tây Sơn là huyện trung du nằm về phía Tây của tỉnh Bình Định, tổng diện tích tự nhiên 692,19 km², gồm 14 xã và thị trấn Phú Phong (trong đó có xã Vĩnh An và thôn M6, xã Bình Tân và Làng Cam, xã Tây Xuân có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống). Dân số toàn huyện 117.135 người, trong đó có 505 hộ dân tộc thiểu số (chủ yếu là đồng bào Bana) với 1.807 nhân khẩu chiếm tỷ lệ 1,54% dân số, có 155 hộ đồng bào dân tộc thiểu số nghèo với 507 nhân khẩu, 205 hộ đồng bào dân tộc thiểu số thuộc hộ cận nghèo với 779 nhân khẩu.

Trong những năm qua, nhờ được sự quan tâm, hỗ trợ của Trung ương, của tỉnh đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng vùng đồng bào dân tộc thiểu số, cùng với sự nỗ lực của chính quyền và nhân dân địa phương nên kinh tế - xã hội từng bước phát triển, đời sống của đồng bào được cải thiện đáng kể, an sinh xã hội được đảm bảo, quốc phòng - an ninh được củng cố ngày càng vững chắc.

II. TÌNH HÌNH TẢO HÔN VÀ HÔN NHÂN CẬN HUYẾT THỐNG TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN

1. Thực trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống

Trong 6 tháng đầu năm 2023, trên địa bàn huyện Tây Sơn không có trường hợp tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Tuy nhiên, cần phải tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền, nắm bắt tình hình kịp thời vận động các gia đình, thanh niên địa phương vùng đồng bào dân tộc thiểu số để không xảy ra tình trạng tảo hôn trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

2. Nguyên nhân có thể dẫn đến tình trạng tảo hôn

Về nguyên nhân có thể dẫn đến nguy cơ xảy ra một số trường hợp tảo hôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số của huyện là do:

+ Trình độ dân trí của đồng bào dân tộc thiểu số còn thấp, học sinh là con em đồng bào dân tộc thiểu số nghỉ học sớm, gia đình thiếu sự quan tâm, quản lý con em và giáo dục kiến thức về giới tính, hôn nhân và gia đình nên kết hôn sớm.

+ Mạng xã hội và các nguồn thông tin không chính thống, thiếu lành mạnh chưa được kiểm soát tốt, trẻ vị thành niên thiếu kiến thức về giáo dục dục giới tính.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và triển khai thực hiện

Tăng cường chỉ đạo các ngành, các địa phương phối hợp với các hội, đoàn thể triển khai thực hiện Quyết định số 489/QĐ-TTg ngày 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2015 - 2025 trên địa bàn huyện và các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của UBND tỉnh, Ban Dân tộc tỉnh.

Tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các nội dung, nhiệm vụ của Đề án giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số đến các cấp, các ngành, các địa phương có liên quan để nắm bắt và triển khai thực hiện.

2. Công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức, kiến thức về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống

Chỉ đạo các ngành có liên quan và các hội, đoàn thể huyện, UBND các xã: Vĩnh An, Bình Tân, Tây Xuân tổ chức phổ biến kiến thức về hôn nhân và gia đình, ảnh hưởng của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đến sức khỏe, tâm sinh lý, tương lai của mỗi cá nhân, gia đình và xã hội cho đồng bào dân tộc thiểu số ở các địa phương trong huyện, tăng cường công tác thông tin tuyên truyền qua hệ thống Đài Truyền thanh cơ sở, lồng ghép thông qua hoạt động của các ban, ngành, hội, đoàn thể địa phương. Tập trung tuyên truyền vận động các gia đình, lứa tuổi thanh thiếu niên đề phòng ngừa, ngăn chặn tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

Chỉ đạo Phòng Tư pháp huyện tuyên truyền phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về dân số và gia đình, tuyên truyền những nội dung cơ bản của Luật Hôn nhân và Gia đình để đồng bào nắm bắt và thực hiện đảm bảo theo đúng quy định.

Trung tâm Y tế huyện tuyên truyền về dân số, kế hoạch hóa gia đình kết hợp hỗ trợ cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe sinh sản, chương trình giảm tỷ lệ suy dinh dưỡng ở trẻ em, trong đó có chú trọng nội dung tác động của tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đối với sức khỏe, bà mẹ, trẻ em và chất lượng dân số.

Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện đã chỉ đạo Trường Phổ thông Dân tộc bán trú Tây Sơn đưa nội dung giáo dục giới tính và vấn đề tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống vào giáo dục, nhắc nhở cho các em học sinh của nhà trường.

Qua công tác tuyên truyền đã góp phần nâng cao nhận thức của đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện về tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

3. Các biện pháp hoặc mô hình đã, đang triển khai thực hiện

Phối hợp lồng ghép nội dung thực hiện giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống với triển khai thực hiện các mô hình xây dựng gia đình văn

hóa, gia đình hạnh phúc, các phong trào thi đua ở địa phương. Đưa vấn đề giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống vào thực hiện cùng với việc thực hiện các hương ước khu dân cư.

Ban Chỉ đạo thực hiện mô hình điểm xã Vĩnh An đã tổ chức khảo sát, thu thập thông tin, số liệu về tình hình tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống để xây dựng mô hình điểm tại các làng và tổ chức các hoạt động tư vấn, can thiệp cụ thể như: Xây dựng Mô hình thí điểm “*Tổ phụ nữ không có con tảo hôn*”. Đồng thời, xây dựng kế hoạch hoạt động cụ thể cho từng năm. Kết quả: Ban Chỉ đạo thực hiện mô hình điểm các làng đã xây dựng, duy trì và nhân rộng các mô hình điểm tại 5 làng. Tổ chức 2 cuộc tư vấn, tuyên truyền về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống cho 50 lượt đồng bào DTTS tại các làng thực hiện mô hình điểm. Tổ chức ký cam kết không kết hôn tảo hôn và kết hôn cận huyết thống cho người dân sinh sống trên địa bàn xã. Đến nay, mô hình này hoạt động tương đối hiệu quả, nhiều cặp tảo hôn được can thiệp kịp thời, được tuyên truyền phổ biến pháp luật về hôn nhân và gia đình, tác hại của việc tảo hôn, giúp cho giới trẻ nhận thức đúng đắn hơn và có trách nhiệm trong hôn nhân và gia đình.

Ngoài ra, UBND huyện đã giao Phòng Tư pháp huyện triển khai thực hiện có hiệu quả Tiểu dự án 2 Dự án 9 về giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào DTTS đã góp phần hạn chế, ngăn chặn tình trạng nêu trên.

4. Đánh giá chung

Nhìn chung, công tác triển khai thực hiện Đề án giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trên địa bàn huyện phát huy hiệu quả tích cực; trong 6 tháng đầu năm 2023, trên địa bàn huyện không xảy ra tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

5. Bài học kinh nghiệm

Cần nâng cao nhận thức của đồng bào dân tộc thiểu số, nhất là trẻ trong độ tuổi vị thành niên về những tác động tiêu cực của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống đối với sức khỏe của phụ nữ, trẻ em và thành viên gia đình. Có sự phối hợp giữa các cấp, các ngành, các đoàn thể chính trị và sự tham gia của Nhân dân trong thực hiện đề án giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

Chăm lo phát triển giáo dục đối với vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nâng cao dân trí, nhất là vận động trẻ theo học ở các bậc học cao hơn, không bỏ học giữa chừng.

Tăng cường công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho thanh niên vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục giới tính và chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Đẩy mạnh phổ biến và giáo dục pháp luật vùng đồng bào dân tộc thiểu số, trong đó có Luật Hôn nhân và Gia đình.

Tranh thủ, vận động người có uy tín, đội ngũ cộng tác viên và cán bộ ở các thôn, làng theo dõi, nắm bắt tình hình kịp thời phát hiện, tuyên truyền vận động nhằm ngăn chặn các trường hợp tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống ở địa bàn sinh sống và phụ trách.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

- Tăng cường mở các lớp tập huấn kiến thức, kỹ năng tuyên truyền cho các đối tượng có liên quan ở địa phương để nâng cao hiệu quả tuyên truyền, vận động thực hiện Đề án giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống.

Trên đây là báo cáo của UBND huyện Tây Sơn về tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong đồng bào dân tộc thiểu số năm 2022 để Ban Dân tộc tỉnh theo dõi, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Ban Dân tộc tỉnh;
- CT, PCT UBND huyện;
- C, PCVP, C2;
- Lưu: VT

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Văn Mỹ